

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีพิมพ์ในประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๓ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01 (*Chrysanthemum x morifolium* 'TISTR-NRCT 01')
๒. เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02 (*Chrysanthemum x morifolium* 'TISTR-NRCT 02')
๓. เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 03 (*Chrysanthemum x morifolium* 'TISTR-NRCT 03')

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีพิมพ์ประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นางวิลาวัลย์ ไคร์ครวญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01
(*Chrysanthemum × morifolium* ‘TISTR-NRCT 01’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

- ชื่อ – สกุล** 1. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
2. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- ที่อยู่** 1. 35 เทคโนธานี ถนนเลียบคลองห้า ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวงจังหวัดปทุมธานี 12120
2. 196 ถ. พหลโยธิน แขวง ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
- โทรศัพท์** 1. 0-2577-9000
2. 0-2579-1370 ถึง 9

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01 เป็นเบญจมาศพันธุ์กลาย ปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ภายใต้แผนโครงการ “การพัฒนาพันธุ์ การพัฒนาศักยภาพการผลิต และการใช้ประโยชน์จากเบญจมาศ” ประจำปี พ.ศ. 2565 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ จันจุฬา นักวิจัย ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และทีมวิจัย ได้ทำการรวบรวมพันธุ์เบญจมาศจากแปลงปลูกของเกษตรกรในพื้นที่ และตลาดค้าเหียง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2563 โดยไม่สามารถยืนยันพันธุ์ และชื่อพันธุ์จากแหล่งที่มาเดิม ทำการคัดเลือกพันธุ์ที่มีลักษณะดีสวยงาม สีสดใส ทั้งประเภทดอกเดี่ยวและดอกช่อที่เป็นที่ต้องการของตลาดมาเพาะเลี้ยงกลีบดอกในอาหารแข็งสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มออกซิน ร่วมกับไซโตไคนิน เมื่อเกิดเป็นแคลลัสจึงชักนำให้เกิดต้นอ่อนจำนวนมาก จากนั้นชักนำให้ต้นอ่อนเกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมาที่ปริมาณรังสีที่เหมาะสมในช่วง 20-30 เกรย์ ตัดเนื้อเยื่อ (Subculture) จำนวน 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 1 เดือน แล้วย้ายต้นกล้าที่มีลำต้น และรากสมบูรณ์แข็งแรงออกปลูกใน Clean nursery ของศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) คัดเลือกต้นที่มีลักษณะสีดอก ลักษณะดอก แตกต่างไปจากเดิม คือ ดอกเป็นแบบดอกช่อ (decorative) ดอกมีขนาดเล็ก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.2-4.0 เซนติเมตร มีความกว้างของกลีบดอกมากกว่าพันธุ์เดิม ไม่มีแถบสี เมื่อดอกบานเต็มที่จะมองไม่เห็นไส้กลางดอกและสีกลีบดอกจะซีดลง ดอกย่อยชั้นนอกสีกลีบด้านบน สีแดงอ่อน (greyed-purple 185B) ในขณะที่ด้านล่างสี (greyed-purple 185C) (ใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart) เพิ่มจำนวนด้วยการเพาะเลี้ยงกลีบดอกในอาหารแข็งสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มออกซินร่วมกับไซโตไคนิน และตัดต้นแม่เพื่อให้แตกต้นใหม่เพื่อขยายต้นพันธุ์เพิ่มจำนวน และส่งมอบให้เกษตรกรไปปลูกเลี้ยงและจำหน่าย คัดเลือกได้เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปีพ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2563	รวบรวมพันธุ์เบญจมาศ	แปลงปลูกเบญจมาศ, ตลาดค้าเหียง
	↓	
	ชักนำให้เกิดแคลลัสจากลีบดอก	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
	↓	
	ชักนำให้เกิดต้นอ่อน	วว.
	↓	
	ชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมา	วว.
	↓	
	Subculture 3 ครั้ง	วว.
	↓	
	ชักนำให้เกิดราก	วว.
	↓	
2564	ปลูกคัดเลือกพันธุ์ใน Clean nursery	วว.
	↓	
	ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวน	วว.
	↓	
2565	ปลูกทดสอบในแปลงปลูกเบญจมาศ	จังหวัดเชียงใหม่
	↓	
	เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chrysanthemum × morifolium* ‘TISTR-NRCT 01’ วงศ์ Asteraceae ไม้ล้มลุกอายุหลายปี ไม้ดอกไม้ประดับ

ลำต้น ต้นสูง 50 เซนติเมตร ผิวเปลือกต้นและกิ่งเป็นลายทางตามแนวยาว ค่อนข้างเกลี้ยง สีเขียวอมเทา

ใบ ใบเดี่ยว กว้าง 3-6 เซนติเมตร ยาว 6-10 เซนติเมตร เรียงสลับ มีหลายรูปแบบ ตั้งแต่ค่อนข้างกลมถึงรูปไข่หรือรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนตัดหรือสอบเรียวหรือรูปลิ้น ขอบเว้าเป็น 3-5 พู รูปกลมหรือรูปไข่ ขอบจักฟันเลื่อย ปลายมนและเป็นติ่งเล็ก ๆ แผ่นใบหยาบ ด้านบนสีเขียวอมเทา มีขนสีขาวประปราย เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบสีขาวเด่นชัด ด้านล่างสีเขียวอมเทา มีขนหนาแน่นกว่าด้านบน

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น แต่ละกิ่งมีหลายดอก และมี 3-4 กิ่งต่อต้น (spay type) เส้นผ่านศูนย์กลาง 2.2-4.0 เซนติเมตร ดอกเป็นแบบไม่สมบูรณ์เพศ มีแต่เกสรตัวเมีย มีหลายชั้น ดอกย่อยชั้นนอก กว้าง 0.5-1 มิลลิเมตร ยาว 1-3 เซนติเมตร มีประมาณ 6 ชั้น สีแดงอ่อน (greyed-purple 185B) ดอกย่อยชั้นใน กว้าง 0.5-1 มิลลิเมตร ยาว 0.5-1 มิลลิเมตร สีเหลือง (yellow-orange 23A) ในเป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีจำนวนมาก เป็นหลอดยาว ปลายเป็นแฉกเล็ก ๆ 5 แฉก อัดแน่นขนาดเล็กสีเหลือง เกสรเพศผู้ 5 อัน ขนาดเล็ก อับเรณูยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ไร่ไร่ก็เลี้ยง ยอดเกสรเพศเมียแยกเป็น 2 แฉก

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเบญจมาศพันธุ์เดิม

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01

ก ดอกและใบ ข ดอก ค ลำต้นและดอก

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 01

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02
(*Chrysanthemum × morifolium* ‘TISTR-NRCT 02’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

- ชื่อ – สกุล** 1. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
2. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- ที่อยู่** 1. 35 เทคโนธานี ถนนเลียบคลองห้า ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวงจังหวัดปทุมธานี 12120
2. 196 ถ. พหลโยธิน แขวง ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
- โทรศัพท์** 1. 0-2577-9000
2. 0-2579-1370 ถึง 9

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02 เป็นเบญจมาศพันธุ์กลาย ปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ภายใต้แผนโครงการ “การพัฒนาพันธุ์ การพัฒนาศักยภาพการผลิต และการใช้ประโยชน์จากเบญจมาศ” ประจำปีพ.ศ. 2565 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ จันจุฬา นักวิจัย ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และทีมวิจัยได้รวบรวมพันธุ์เบญจมาศจากปากคลองตลาด กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2563 โดยไม่สามารถยืนยันพันธุ์ และชื่อพันธุ์จากแหล่งที่มาเดิม ทำการคัดเลือกพันธุ์ที่มีลักษณะดีสวยงาม สีสดใส ทั้งประเภทดอกเดี่ยวและดอกช่อที่เป็นที่ต้องการของตลาดมาเพาะเลี้ยงกลีบดอกในอาหารแข็งสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มออกซินร่วมกับไซโตไคนิน เมื่อเกิดเป็นแคลลัสจึงชักนำให้เกิดต้นอ่อนจำนวนมาก ชักนำให้ต้นอ่อนเกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมาที่ปริมาณรังสีที่เหมาะสมในช่วง 20-30 เกรย์ ตัดเนื้อเยื่อ (Subculture) จำนวน 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 1 เดือน แล้วย้ายต้นกล้าที่มีลำต้น และรากสมบูรณ์แข็งแรง ออกปลูกใน Clean nursery ของศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) คัดเลือกต้นที่มีลักษณะสีดอก ลักษณะดอก แตกต่างไปจากเดิม คือ ดอกช่อ (spay type) รูปทรงดอกเป็นแบบซิงเกิ้ล (Single) ดอกมีขนาดเล็ก กลีบดอกสั้นกว่าพันธุ์เดิมที่มีความลักษณะกลีบดอกยาว บริเวณกลางดอกมีไส้อัดแน่นขนาดเล็ก สีเขียวและกลายเป็นสีเหลืองเมื่อบานเต็มที่และสีจะซีดลง ดอกย่อยขึ้นนอกสีกลีบด้านล่างเหมือนกับสีด้านบน คือ สีเหลือง (yellow-orange 15A) ใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart) เพิ่มจำนวนด้วยการเพาะเลี้ยงกลีบดอกในอาหารแข็งสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มออกซินร่วมกับไซโตไคนิน และตัดต้นแม่เพื่อให้แตกต้นใหม่เพื่อขยายต้นพันธุ์เพิ่มจำนวน และส่งมอบให้เกษตรกรไปปลูกเลี้ยงและจำหน่าย คัดเลือกได้เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปีพ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2563	รวบรวมพันธุ์เบญจมาศ	แปลงปลูกเบญจมาศ, ปากคลองตลาด
	↓ ชักนำให้เกิดแคลลัสจากลีบดอก	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
	↓ ชักนำให้เกิดต้นอ่อน	วว.
	↓ ชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมา	วว.
	↓ Subculture 3 ครั้ง	วว.
	↓ ชักนำให้เกิดราก	วว.
2564	↓ ปลูกคัดเลือกพันธุ์ใน Clean nursery	วว.
	↓ ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวน	วว.
2565	↓ ปลูกทดสอบในแปลงปลูกเบญจมาศ	จังหวัดเชียงใหม่
	↓ เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chrysanthemum × morifolium* ‘TISTR-NRCT 02’ วงศ์ Asteraceae ไม้ล้มลุกอายุหลายปี ไม้ดอกไม้ประดับ

ลำต้น ต้นสูง 50 เซนติเมตร ผิวเปลือกต้นและกิ่งเป็นลายทางตามแนวยาว ค่อนข้างเกลี้ยง สีเขียวอมเทา

ใบ ใบเดี่ยว กว้าง 2-5 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร เรียงสลับ มีหลายรูปแบบ ตั้งแต่ค่อนข้างกลมถึงรูปไข่หรือรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนตัดหรือสอบเรียวหรือรูปลิ้น ขอบเว้าเป็น 3-5 พู รูปกลมหรือรูปไข่ ขอบจักฟันเลื่อย ปลายมนและเป็นติ่งเล็ก ๆ แผ่นใบหยาบ ด้านบนสีเขียวอมเทา มีขนสีขาวประกระจาย เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบสีขาวเด่นชัด ด้านล่างสีเขียวอมเทา มีขนหนาแน่นกว่าด้านบน

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น เส้นผ่าศูนย์กลาง 3-5 เซนติเมตร แต่ละกิ่งมีหลายดอก ดอกเป็นแบบ
ไม่สมบูรณ์เพศ มีแต่เกสรตัวเมีย มีหลายชั้น ดอกย่อยชั้นนอก กว้าง 1.5-3 เซนติเมตร ยาว 0.2-
0.5 เซนติเมตร มีประมาณ 4-5 ชั้น สีเหลือง (yellow-orange 15A) ไม่มีแถบสี ดอกย่อยชั้นใน
(yellow-orange 23A) เป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีจำนวนมาก เป็นหลอดยาว ปลายเป็นแฉกเล็ก ๆ
5 แฉก อัดแน่นขนาดเล็กสีเขียวและกลายเป็นสีเหลืองเมื่อบานเต็มที่ เกสรเพศผู้ 5 อัน ขนาดเล็ก
อับเรณูยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร รั้งไข่เกลี้ยง ยอดเกสรเพศเมียแยกเป็น 2 แฉก

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเบญจมาศพันธุ์เดิม

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02
ก ดอกและใบ ข ดอกค ลำต้นและดอก

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 02

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 03
(*Chrysanthemum × morifolium* ‘TISTR-NRCT 03’)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

- ชื่อ – สกุล** 1. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
2. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- ที่อยู่** 1. 35 เทคโนธานี ถนนเลียบคลองห้า ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวงจังหวัดปทุมธานี 12120
2. 196 ถ. พหลโยธิน แขวง ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
- โทรศัพท์** 1. 0-2577-9000
2. 0-2579-1370 ถึง 9

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 03 เป็นเบญจมาศพันธุ์กลาย ปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ภายใต้แผนโครงการ “การพัฒนาพันธุ์ การพัฒนาศักยภาพการผลิต และการใช้ประโยชน์จากเบญจมาศ” ประจำปี พ.ศ. 2565 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ จันจุฬา นักวิจัย ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และทีมวิจัย ได้รวบรวมพันธุ์เบญจมาศจากตลาดนัดสวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2563 โดยไม่สามารถยืนยันพันธุ์ และชื่อพันธุ์จากแหล่งที่มาเดิม ทำการคัดเลือกพันธุ์ที่มีลักษณะดีสวยงาม สีสดใส ทั้งประเภทดอกเดี่ยวและดอกช่อที่เป็นที่ต้องการของตลาดมาเพาะเลี้ยงกลีบดอกในอาหารแข็งสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มออกซินร่วมกับไซโตไคนิน เมื่อเกิดเป็นแคลลัสจึงชักนำให้เกิดต้นอ่อนจำนวนมาก ชักนำให้ต้นอ่อนเกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมาที่ปริมาณรังสีที่เหมาะสมในช่วง 20-30 เกรย์ ตัดเนื้อเยื่อ (Subculture) จำนวน 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 1 เดือน แล้วย้ายต้นกล้าที่มีลำต้น และรากสมบูรณ์แข็งแรง ออกปลูกใน Clean nursery ของศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) คัดเลือกต้นที่มีลักษณะสีดอก ลักษณะดอก แตกต่างไปจากเดิม คือ รูปทรงดอกเป็นแบบสไปเดอร์หรือแมงมุม (spider) ขนาดกลีบดอกเล็กกว่าพันธุ์เดิม ลักษณะคล้ายขนนก บริเวณกลางดอกมีไส้อัดแน่นขนาดเล็กสีน้ำตาลเหลืองอ่อนเมื่อบานเต็มที่ และสีจะซีดลง สีกลีบด้านล่างเหมือนกับสีด้านบน คือ สีน้ำตาลเหลืองอ่อนหรือ greyed-orange 167A ในขณะที่ด้านล่างกลีบดอกพันธุ์จะเป็นสี greyed-orange 167A เช่นกัน เมื่อใช้แผ่นเทียบสี (RHS colour chart) เพิ่มจำนวนด้วยการเพาะเลี้ยงกลีบดอกในอาหารแข็งสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มออกซินร่วมกับไซโตไคนิน และตัดต้นแม่เพื่อให้แตกต้นใหม่เพื่อขยายต้นพันธุ์เพิ่มจำนวน และส่งมอบให้เกษตรกรไปปลูกเลี้ยงและจำหน่าย คัดเลือกได้เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 03

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปีพ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2563	รวบรวมพันธุ์เบญจมาศ	แปลงปลูกเบญจมาศ, ตลาดนัดสวนจตุจักร
	↓	
	ชักนำให้เกิดแคลลัสจากลีบดอก	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
	↓	
	ชักนำให้เกิดต้นอ่อน	วว.
	↓	
	ชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมา	วว.
	↓	
	Subculture 3 ครั้ง	วว.
	↓	
	ชักนำให้เกิดราก	วว.
	↓	
2564	ปลูกคัดเลือกพันธุ์ใน Clean nursery	วว.
	↓	
	ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวน	วว.
	↓	
2565	ปลูกทดสอบในแปลงปลูกเบญจมาศ	จังหวัดเชียงใหม่
	↓	
	เบญจมาศพันธุ์ทีสเอ็นอาร์ซีที 02	

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย เบญจมาศพันธุ์ทีสเอ็นอาร์ซีที 03 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chrysanthemum × morifolium* 'TISTR-NRCT 03' วงศ์ Asteraceae ไม้ล้มลุกอายุหลายปี ไม้ดอกไม้ประดับ

ลำต้น ต้นสูง 50-60 เซนติเมตร ผิวเปลือกต้นและกิ่งเป็นลายทางตามแนวยาว ค่อนข้างเกลี้ยง สีเขียวอมเทา

ใบ ใบเดี่ยว กว้าง 5 เซนติเมตร ยาว 5-8 เซนติเมตร เรียงสลับ มีหลายรูปแบบ ตั้งแต่ค่อนข้างกลมถึงรูปไข่หรือรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนตัดหรือสอบเรียวหรือรูปลิ้น ขอบเว้าเป็น 3-5 พู รูปกลมหรือรูปไข่ ขอบจักฟันเลื่อย ปลายมนและเป็นติ่งเล็ก ๆ แผ่นใบหยาบ ด้านบนสีเขียวอมเทา มีขน

สีขาวยประกราย เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบสีขาวเด่นชัด ด้านล่างสีเขียวอมเทา มีขนหนาแน่นกว่าด้านบน

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุกแน่น รูปทรงแบบสไปเดอร์หรือแมงมุม (spider) มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 10-15 เซนติเมตร ดอกย่อยวงนอก กว้าง 0.2-0.3 เซนติเมตร ยาว 7-10 เซนติเมตร เป็นดอกไม้สมบูรณ์เพศ มีแต่เกสรตัวเมีย 4-6 ชั้น สีน้ำตาลเหลืองอ่อน (greyed-orange 167A) ดอกย่อยวงในเป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีจำนวนมาก ลักษณะเป็นหลอดยาว ปลายเป็นแฉกเล็ก ๆ 5 แฉก กว้าง 0.2-0.3 เซนติเมตร ยาว 3-5 เซนติเมตร สีน้ำตาลเหลืองอ่อน (greyed-orange 167A) เกสรเพศผู้ 5 อัน ขนาดเล็กมาก อับเรณูยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร ริงไข่เกลี้ยง ยอดเกสรเพศเมียแยกเป็น 2 แฉก

ภาพที่ 1 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเบญจมาศพันธุ์เดิม

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 03
ก ดอกและใบ ข ดอก ค ลำต้นและดอก

เบญจมาศพันธุ์ทิสเอ็นอาร์ซีที 03